

Ondertussen in Brussel

‘Geen vrijemarkt-experimenten met drinkwater’

Advocaat Toine Manders (Stiphout, 1956) is sinds 1999 lid van het Europees Parlement voor de VVD. Daarvóór was hij tussen 1994 en 1999 fractievoorzitter van de VVD in de gemeenteraad van Asten en vanaf 1995 tevens lid van de Provinciale Staten van Brabant. Hij is actief in drie EP-commissies: Interne Markt en Consumentenbescherming, Juridische zaken, en Milieubeheer, Volksgezondheid en Voedselveiligheid.

Als lid van de Commissie Milieubeheer, Volksgezondheid en Voedselveiligheid ondertekende Manders enkele wijzigingsvoorstellen, waardoor drie farmaceutische stoffen niet op de lijst van prioritaire stoffen werden geplaatst, zoals de Europese Commissie wel had voorgesteld. Het gaat om alpha-ethinylestradiol (EE2), bèta-estradiol (E2) en diclofenac. Vanwege de gezondheidsrisico's die deze stoffen met zich mee kunnen brengen, had Vewin ervoor gepleit deze stoffen op de lijst te handhaven. *Wat was zijn motivatie om de Vewin-lijn niet te steunen?*

Manders: 'De extra kosten en stijgende lasten om het water nog verder te zuiveren, wogen voor mij niet op tegen de zeer beperkte gezondheidsrisico's. Maar nog belangrijker: ik wil dat de vervuiler betaalt, om er zo voor te zorgen dat deze stoffen überhaupt niet meer in het milieu komen. Dat kan bijvoorbeeld door strenge eisen te stellen aan de kwaliteit van het water dat farmaceutische bedrijven lozen op het oppervlaktewater. Door deze stoffen op de lijst prioritaire stoffen te zetten wordt het probleem verplaatst naar de waterschappen en de drinkwaterbedrijven, met hogere kosten voor de burger als gevolg.'

U wilt dat de vervuiler betaalt, maar door de stoffen van de lijst te halen, bereik je dát in ieder geval niet; er moeten toch ook gewoon hoge eisen worden gesteld aan de farmaceutische industrie, dus 'en-en' in plaats van één van beide?

Manders: 'We moeten strengere eisen stellen aan de kwaliteit van het water dat farmaceutische bedrijven lozen. Aanpakken bij de bron dus en niet via de belastingbetaler.'

Europees bewustzijn

U staat bekend als een pleitbezorger voor de Europese zaak: vindt u het Europese bewustzijn van de Nederlanders te laag en ziet u het als een taak van de Europese Unie dit bewustzijn te vergroten?

Manders: 'Al meer dan twaalf jaar draag ik uit dat Nederland een actief onderdeel is van Europa. Het hart van onze Europese samenwerking, de interne markt, heeft hier en elders voor veel economische groei en werkgelegenheid gezorgd. Europa biedt veel kansen. Het is jammer dat veel bruikbare Europese wetgeving bij ondernemers en consumenten nog steeds onbekend is en daardoor niet ten volle wordt benut.'

'Een voorbeeld: de productenrichtlijn bepaalt dat wanneer een product ergens binnen de EU wettelijk is toegelaten, het onder dezelfde voorwaarden in alle andere lidstaten op de markt mag worden gebracht. Veel mensen, bedrijven en zelfs overheden zijn hiervan niet op de hoogte. Dit geldt analoog ook voor de dienstenrichtlijn: je kunt als EU-burger in alle aangesloten lidstaten diensten verrichten, zonder dat je telkens een vergunning nodig hebt. Deze Europese regels kunnen zelfs een Nederlands bestemmingsplan opzijzetten. Maar omdat lagere Nederlandse overheden onbekend zijn met dat feit, moeten ondernemers soms tot aan de Raad van State procederen om hun gelijk te halen.'

'Een ander voorbeeld is de organisatie Solvit, die in alle lidstaten mensen gratis helpt bij het oplossen van problemen die ze onder-

vinden met Europese regels. In Nederland wordt er weinig gebruik van gemaakt, omdat de naamsbekendheid van het instituut vrijwel nul is. De communicatie vanuit Brussel kan dus nog wel een stuk beter.'

Innovatievere aanbestedingsregels

De parlementaire commissie Interne markt stemt binnenkort over de nieuwe aanbestedingsrichtlijn, die als doel heeft: verminderde bureaucratie. De Europese Commissie is tegen het verhogen van de drempelbedragen voor de aanbestedingen vanwege de internationale handelsverdragen binnen de Wereldhandelsorganisatie WTO. Vewin is het hier niet mee eens: voor de drinkwaterbedrijven is om technische redenen de regionale situatie bepalend. De vaste, lokale drinkwaterinfrastructuur maakt dat er geen sprake is van een markt. Toch lijkt de Europese Commissie de drinkwatersector te willen toetsen aan de interne markt-bepalingen. *Hoe denkt u daarover?*

Manders: 'Elke Europeaan heeft recht op schoon en betrouwbaar drinkwater. Dit is primair een overheidstaak, waardoor de regels voor de interne markt in principe niet gelden. Maar bij aanbestedingen zijn ook overheidsbedrijven gebonden aan de aanbestedingsregels. Ik ben voorstander van verhoging van de drempelbedragen, omdat dat lastenvermindering oplevert. Kleine aanbestedingen die vaak juist niet grensoverschrijdend zijn, hoeven wat de VVD betreft niet via Europese regels te worden aanbesteed. Ik heb de Europese Commissie dan ook gevraagd om bij de komende WTO-onderhandelingen in te zetten op hogere drempelbedragen, met name voor semi-overheidsbedrijven, om ervoor te zorgen dat men een aantal zaken regionaal of nationaal kan uitzetten.'

'Ik ben ook voor het geven van meer ruimte aan de aanbestedende partij; dat hoeft Europa niet te micro-managen. Zo heb ik voorstellen gedaan om overheden in de aanbestedingsrichtlijn meer ruimte te geven op welke criteria zij willen aanbesteden. Ze hoeven niet meer te kiezen voor de laagste prijs, maar mogen bijvoorbeeld ook het meest innovatieve aanbod kiezen. Zo kan de overheid de showroom voor innovatie worden, door bijvoorbeeld als launching customer op te treden. Dat lijkt mij beter dan subsidies verstrekken, en tegelijkertijd zelf als overheid níét het goede voorbeeld geven.'

Geen vrije markt voor drinkwater

Een actuele discussie is die over de concessierichtlijn. Vewin is verheugd over het amendement van het EP op het voorstel van de Commissie. Dit zogeheten 'artikel 1 bis' geeft de lidstaten keuzevrijheid over het stelsel waarbij overheidsopdrachten kunnen worden uitbesteed. Dat betekent dat de Nederlandse drinkwatervoorziening georganiseerd kan blijven zoals nu en er geen concessiestelsel nodig is. *Wat is uw standpunt over deze concessierichtlijn?*

Manders: 'In theorie is een open markt een goede zaak. Maar de ervaringen die we hebben opgedaan bij het liberaliseren van de energie- en de openbaar vervoermarkt, maken dat ik voor drinkwater niet sta te popelen voor de invoering van marktwerking. Zeker niet als dat betekent dat je afhankelijk wordt van buitenlandse bedrijven. Het nationale belang voor de volksgezondheid weegt hier volgens mij veel zwaarder.'